

บันทึก

เรื่อง การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามมาตรา ๘๒
แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.๒๕๕๐

กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๑๓.๑/๑๕๖๓๘ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ด้วยศาลฎีกาได้มีคำพิพากษา ที่ ๔๗๑๘-๔๗๑๙/๒๕๕๑ วินิจฉัยว่า ประธานสภาจังหวัดบุรีรัมย์และรองประธานสภาจังหวัดบุรีรัมย์ ยังคงเป็นประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๘๒ ประกอบกับมาตรา ๘๕การที่ผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ประกาศเรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีระเบียบวาระการประชุมเกี่ยวกับการเลือกประธานสภาชั่วคราวการเลือกประธานและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์จึงไม่ชอบและการดำเนินการประชุมดังกล่าวประธานสภาจังหวัดบุรีรัมย์ไม่ได้ดำเนินการประชุม ทั้งที่อยู่ในที่ประชุม จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ยังผลให้ผู้ที่ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ไม่ว่าตำแหน่งใดในการประชุมครั้งนั้นจึงไม่ชอบไปด้วย

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว เห็นว่า เพื่อให้เกิดความชัดเจนและเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป จึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า

๑. คำพิพากษาศาลฎีกามีผลผูกพันเฉพาะคู่ความในคดีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ถูกต้องหรือไม่

๒. หากคำพิพากษาศาลฎีกาผูกพันเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ แต่โดยที่คำวินิจฉัยของศาลฎีกามีการวินิจฉัยในปัญหาข้อกฎหมายด้วย ฉะนั้น จะถือว่าคำวินิจฉัยของศาลฎีกามีผลบังคับกับการดำเนินการเลือกประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นอย่างไรหรือไม่

๓. หากคำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าวมีผลให้การเลือกประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นเป็นไปโดยมิชอบแล้ว มีปัญหาข้อกฎหมายว่าการดำเนินการเพิกถอนการปฏิบัติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือสั่งการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดดำเนินการเลือกใหม่ หรือดำเนินการอื่นใดให้ถูกต้องตามกฎหมายเป็นอำนาจของผู้ใด เนื่องจากกฎหมายที่เกี่ยวข้องไม่ได้กำหนดอำนาจในส่วนของการเพิกถอนไว้อย่างชัดเจน เช่น

(๑) พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๗๘ บัญญัติให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจสั่งเพิกถอนมติของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ฝ่าฝืนกฎหมาย แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องดำเนินการเพิกถอนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สภาองค์การ

บริหารส่วนจังหวัดมีมติ แต่ขณะนี้ เวลาได้ล่วงเลยมาเกินสามสัปดาห์แล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดจึงไม่อาจสั่งเพิกถอนตามมาตรา ๗๘ ได้ และกฎหมายก็ไม่ได้กำหนดให้ผู้ใดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการ

(๒) พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๔๙ บัญญัติให้เจ้าหน้าที่หรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่อาจเพิกถอนคำสั่งทางปกครองได้ ตามหลักเกณฑ์ในมาตรา ๕๑ มาตรา ๕๒ และมาตรา ๕๓ ไม่ว่าจะพ้นขั้นตอนการกำหนดให้อุทธรณ์หรือให้โต้แย้งตามกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่นมาแล้วหรือไม่ บทบัญญัติดังกล่าวมีปัญหาว่าจะนำมาใช้บังคับกับกรณีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดดังกล่าวได้หรือไม่ ถ้านำมาใช้บังคับได้ ผู้ดำรงตำแหน่งใดจะมีอำนาจสั่งเพิกถอนการปฏิบัติที่มีชอบด้วยกฎหมายได้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหาตามข้อหารือดังกล่าวโดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และกรมการปกครอง) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ได้ความว่า เนื่องจากพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้บัญญัติให้ยกเลิกพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๔ อย่างไรก็ตาม มาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้บัญญัติรองรับให้สภาจังหวัดที่มีอยู่เดิมยังคงเป็นสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป และให้ดำเนินการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดขึ้นภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ซึ่งในการดำเนินการตามบทบัญญัตินี้ดังกล่าวกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดแนวทางปฏิบัติให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดทุกแห่งเลือกประธานสภาและรองประธานสภาขึ้นก่อน เพื่อทำหน้าที่ดำเนินการประชุมคัดเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดต่อไป สำหรับจังหวัดบุรีรัมย์ได้มีการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อคัดเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๐ โดยได้มีการเลือกประธานสภาและรองประธานสภาคนใหม่ตามแนวทางดังกล่าว และดำเนินการคัดเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแต่ปรากฏว่าได้มีการร้องเรียนว่าการลงมติเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดดังกล่าวเป็นไปโดยไม่ชอบ เพราะเป็นการลงมติที่ไม่ครบองค์ประชุม ผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์จึงสั่งให้มีการประชุมใหม่เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๐ ในการประชุมดังกล่าวได้มีการลงมติเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดขึ้นใหม่ ทำให้บุคคลที่ได้รับการเลือกในครั้งแรก

๑ มาตรา ๘๒ ให้สภาจังหวัดที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามพระราชบัญญัตินี้

ให้สมาชิกสภาจังหวัดซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะครบวาระตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๔

ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามวรรคหนึ่งดำเนินการเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดคนหนึ่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในระหว่างที่ยังไม่มีนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามวรรคสาม ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทำหน้าที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดไปพลางก่อน

ฟ้องต่อศาล เพื่อขอให้เพิกถอนการประชุมในครั้งที่สองและต่อมาศาลฎีกาได้พิพากษาว่า ตาม มาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.๒๕๔๐ มิได้บัญญัติให้มีการ เลือกประธานสภาและรองประธานสภาขึ้นใหม่ คงให้เลือกเฉพาะนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เท่านั้น ด้วยเหตุนี้ประธานสภาและรองประธานสภาคนเดิมจึงยังคงเป็นประธานสภาและรอง ประธานสภาต่อไป ฉะนั้น เมื่อปรากฏว่าในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ได้มีการ เลือกประธานสภาและรองประธานสภาขึ้นใหม่แทนคนเดิม และดำเนินการประชุมเลือกนายก องค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยประธานสภาคนเดิมอยู่ในที่ประชุมแต่มิได้เป็นผู้ดำเนินการประชุม ทำให้การประชุมดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย และผู้ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในการ ประชุมจึงไม่ชอบไปด้วย

จากผลของคำพิพากษาศาลฎีกาในคดีดังกล่าว กระทรวงมหาดไทยจึงมีปัญหา เกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำพิพากษาในประเด็นต่าง ๆ ที่ได้หารือมาดังกล่าวข้างต้น ซึ่งในประเด็น ดังกล่าวคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ ๕) มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ที่หารือว่า คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๗๑๘-๔๗๑๙/๒๕๔๑ผูกพัน เฉพาะคู่ความในคดีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ถูกต้องหรือไม่ นั้นคณะกรรมการ กฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) เห็นว่า คำพิพากษาของศาลฎีกาในคดีดังกล่าวเป็น การวินิจฉัยในเรื่องที่มีการฟ้องเป็นคดีโดยมีประเด็นเกี่ยวกับการคัดค้านการประชุมเลือก ประธานสภา รองประธานสภา และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ได้มีการดำเนินการในการ ประชุมของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ ฉะนั้น ผลของคำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าวจึงต้อง เป็นไปตามมาตรา ๑๔๕^๒(๒) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งได้บัญญัติวางหลัก ไว้ว่าคำพิพากษาย่อมผูกพันเฉพาะคู่ความโดยไม่ผูกพันบุคคลภายนอก คำพิพากษานี้จึงมีผล เฉพาะการดำเนินการประชุมของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ อย่างไรก็ตามในคำ พิพากษาดังกล่าวได้ยืนยันฐานะของประธานสภาและรองประธานสภาคนเดิมว่ายังคงดำรง ตำแหน่งประธานสภาและรองประธานสภาต่อไป ซึ่งการอ้างเช่นนั้นย่อมเข้าขัดแย้งตามมาตรา ๑๔๕ (๑)^๓ กล่าวคือ บุคคลภายนอกย่อมมีสิทธิจะยกขึ้นอ้างอิงหรือจะใช้ยันแก่บุคคลภายนอกได้

^๒ มาตรา ๑๔๕ ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ว่าด้วยการอุทธรณ์ฎีกา และ การพิจารณาใหม่ คำพิพากษาหรือคำสั่งใด ๆ ให้ถือว่าผูกพันคู่ความในกระบวนการพิจารณาของศาลที่พิพากษา หรือมีคำสั่ง นับตั้งแต่วันที่คำพิพากษาหรือมีคำสั่งจนถึงวันที่คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นได้ถูกเปลี่ยนแปลง แก้ไข กลับหรือดลเสีย ถ้าหากมี

ถึงแม้ศาลจะได้กล่าวไว้โดยทั่วไปว่าให้ใช้คำพิพากษาบังคับแก่บุคคลภายนอก ซึ่งมีได้เป็น คู่ความในกระบวนการพิจารณาของศาลด้วยก็ดี คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นย่อมไม่ผูกพันบุคคลภายนอก เว้นแต่ที่ บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔๒ (๑), ๒๔๕ และ ๒๗๔ และในข้อต่อไปนี้

(๑) คำพิพากษาเกี่ยวกับฐานะหรือความสามารถของบุคคล หรือคำพิพากษาสั่งให้เลิกนิติ บุคคล หรือคำสั่งเรื่องล้มละลายเหล่านี้ บุคคลภายนอกจะยกขึ้นอ้างอิงหรือจะใช้ยันแก่บุคคลภายนอกก็ได้

(๒) คำพิพากษาที่วินิจฉัยถึงกรรมสิทธิ์แห่งทรัพย์สินใด ๆ เป็นคุณแก่คู่ความฝ่ายใดฝ่าย หนึ่งอาจใช้ยันแก่บุคคลภายนอกได้ เว้นแต่บุคคลภายนอกนั้นจะพิสูจน์ได้ว่าตนมีสิทธิดีกว่า

^๓ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒) ข้างต้น

แต่แม้กระนั้น การที่บุคคลภายนอกจะยกขึ้นอ้างอิงหรือจะใช้ยันบุคคลภายนอกได้ก็แต่เฉพาะฐานะของประธานสภาและรองประธานสภาจังหวัดบุรีรัมย์เท่านั้น หาได้ทำให้มีผลประทบถึงฐานะของประธานสภาหรือรองประธานสภาจังหวัดอื่นไปด้วยไม่□

ประเด็นที่สองและประเด็นที่สาม ที่หาชื่อว่า โดยที่คำพิพากษาของศาลฎีกามีการวินิจฉัยในปัญหาข้อกฎหมายด้วย ฉะนั้น จะถือว่าคำวินิจฉัยของศาลฎีกามีผลบังคับกับการดำเนินการเลือกประธานสภา รองประธานสภาและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นอย่างไรหรือไม่ และถ้ามีผลทำให้การดำเนินการในจังหวัดอื่นเป็นไปโดยไม่ชอบแล้ว การดำเนินการเพิกถอนการปฏิบัติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือการสั่งการให้เลือกใหม่หรือดำเนินการอื่นใดให้ถูกต้องตามกฎหมายจะเป็นอำนาจของผู้ใดนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) เห็นว่า เมื่อได้วินิจฉัยในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่า ผลของคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๗๑๘-๔๗๑๙/๒๕๔๑ ใช้บังคับเฉพาะการประชุมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์จึงไม่มีผลกระทบโดยตรงถึงการดำเนินการเลือกประธานสภา รองประธานสภาและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดของจังหวัดอื่นที่จะถือว่าเป็นการดำเนินการโดยไม่ชอบไปด้วย ทั้งนี้ เพราะเหตุว่า นอกจากหลักกฎหมายตามมาตรา ๑๔๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งที่บัญญัติให้คำพิพากษาผูกพันเฉพาะคู่ความดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังปรากฏข้อเท็จจริงจากการชี้แจงของผู้แทนกระทรวงมหาดไทยว่า การดำเนินการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในแต่ละจังหวัดอาจจะมีข้อเท็จจริงแตกต่างกัน เช่น ในการประชุมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดบางจังหวัด แม้ว่าจะมีการเลือกประธานสภาขึ้นใหม่ แต่ผลปรากฏว่า ประธานสภาคนเดิมเป็นผู้ได้รับเลือกให้ทำหน้าที่ต่อไป และประธานสภาคนเดิมนั้นเป็นผู้ดำเนินการประชุมเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดของจังหวัดนั้น หรือในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประธานสภาคนเดิมไม่อยู่ในที่ประชุมทำให้ต้องเลือกสมาชิกสภาคนอื่นทำหน้าที่ประธานสภาในขณะนั้น ซึ่งจากข้อเท็จจริงที่แตกต่างกัดังกล่าวอาจทำให้การวินิจฉัยข้อกฎหมายในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแต่ละแห่งอาจแตกต่างกันไปด้วย ฉะนั้นผลของคำพิพากษาศาลฎีกาฉบับนี้จึงยังไม่ทำให้การประชุมเลือกประธานสภา รองประธานสภาและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดของจังหวัดอื่น ๆ ต้องเสียไปทันทีแต่อย่างใด

อย่างไรก็ตาม โดยที่คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๗๑๘-๔๗๑๙/๒๕๔๑ ได้วินิจฉัยข้อกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินการประชุมของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.๒๕๔๐ ไว้ด้วย ซึ่งแม้ว่าผลของคำพิพากษาศาลฎีกาฉบับนี้จะไม่สามารถนำไปบังคับกับการดำเนินการของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในจังหวัดอื่นนอกเหนือจากจังหวัดบุรีรัมย์ได้ก็ตาม แต่การที่ได้มีคำพิพากษาของศาลฎีกาวางแนวทางการวินิจฉัยในเรื่องนี้ไว้ ย่อมมีผลทำให้เป็นบรรทัดฐานที่หน่วยงานที่รับผิดชอบจะต้องตระหนักว่า ในกรณีที่มีข้อเท็จจริงเป็นอย่างเดียวกันกับคำพิพากษานี้ เมื่อมีการฟ้องร้องต่อศาล ผลของคำพิพากษาอาจเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งหากปล่อยให้แต่ละจังหวัดที่มีปัญหาทำนองเดียวกันดำเนินการฟ้องร้องต่อศาลกันเองย่อมจะทำให้เกิดความสับสนในการบริหารราชการแผ่นดินที่จะทำให้ไม่แน่ใจว่าในขณะนี้สมควรปฏิบัติงานกันอย่างไร ฉะนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการ

ร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) จึงเห็นว่า แม้ว่าในส่วนของการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดก่อนที่จะมีคำพิพากษาศาลฎีกาฉบับนี้ได้กระทำไปโดยสุจริตและยังมิได้มีการวินิจฉัยเกี่ยวกับความชอบของการดำรงตำแหน่ง จะต้องถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งได้มีการบัญญัติรองรับหลักดังกล่าวไว้ในมาตรา ๑๙^๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แล้วก็ตาม แต่หลังจากที่ได้มีคำพิพากษาศาลฎีกาฉบับดังกล่าวอาจมีผลทำให้ไม่อาจกล่าวอ้างถึงหลักการปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตอีกต่อไป ด้วยเหตุนี้หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้จึงสมควรต้องหาทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น สำหรับข้อเท็จจริงทำนองเดียวกับข้อเท็จจริงที่ปรากฏในคำพิพากษาดังกล่าว ซึ่งอาจกระทำโดยทางบริหาร เช่น การแจ้งให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดการประชุมเพื่อมีมติเพิกถอนมติเดิมและประชุมเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดใหม่ให้เป็นไปตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าว ซึ่งในกรณีเช่นนี้ หากสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดใดไม่ปฏิบัติตามย่อมจะต้องเสี่ยงต่อความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ในระยะต่อไปเองหรือหากเห็นว่าเป็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อการดำเนินการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดทั่วประเทศ ฝ่ายบริหารอาจต้องแก้ไขกฎหมายในเรื่องนี้ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจากข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการประชุมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแต่ละจังหวัดมีข้อแตกต่างกัน คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) จึงไม่อาจให้ความเห็นเพื่อเป็นข้อยุติสำหรับการดำเนินการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดทุกจังหวัดได้ การแก้ไขปัญหานี้ จึงเป็นเรื่องที่หน่วยงานที่รับผิดชอบจะต้องพิจารณาแก้ไขตามข้อเท็จจริงเป็นแต่ละกรณี ซึ่งอาจแก้ไขปัญหาโดยการดำเนินการในทางบริหารหรือในทางนิติบัญญัติได้ตามที่จะเห็นสมควรต่อไป

(ลงชื่อ) อัคราทร จุฬารัตน
(นายอัคราทร จุฬารัตน)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
พุดศักราช ๒๕๕๑

^๔มาตรา ๑๙ ถ้าปรากฏภายหลังว่าเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามหรือการแต่งตั้งไม่ชอบด้วยกฎหมายอันเป็นเหตุให้ผู้นั้นต้องพ้นจากตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งเช่นว่านี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่